

A NEMZETPOLITIKA ELMÉLETI ÉS INTÉZMÉNYI ALAPJAI

Szabadon választható tantárgy a Nemzeti Közszerológati Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán

- 1. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzetpolitika elméleti és intézményi alapjai
- 2. A tantárgy megnevezése (angolul):** Theoretical and institutional basis of kin-state politics
- 3. A szak(ok) megnevezése (ahol oktatják):** (*igazgatásszervező BA, nemzetközi igazgatási BA, közigazgatási MA, európai és nemzetközi MA*) igazgatásszervező és nemzetközi BA
- 4. A tanórák száma (előadás+gyakorlat)**
 - 4.1. heti óraszám (nappali): 2
 - 4.2. félévi óraszám (levelező): 12
- 5. Előtanulmányi kötelezettségek:** nincsenek, de főleg a 3. évfolyamos hallgatóknak ajánlott
- 6. A tantárgy típusa:** kötelezően választható
- 7. A tantárgyfelelős kar/tanszék/szakcsoport (intézet) neve:** Állam- és Társadalomtudományi Intézet
- 8. A tantárgy szakmai tartalma:** A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a nemzetpolitika, mint egyre fontosabb állami szakpolitika elméleti alapjait, illetve gyakorlati kereteit. A fő kitűzés az, hogy a lehető legtöbb hallgató a tanulmányai során találkozzon ezzel a témával és betekintést nyerjen a magyar nemzetpolitika döntéshozatali mechanizmusába, a végrehajtási apparátusaiba, valamint a nemzetközi jogi, illetve belső alkotmányjogi beágyazottságába. A téma és a nemzetpolitika jobb megértéséhez viszont szükségesek az elméleti alapok is, amelyek a nemzetfogalomra és a nemzetépítési folyamatokra vonatkoznak.
- 9. Oktatók:** a Nemzeti Közszerológati Egyetem oktatói és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet kutatói.
- 10. Időpont:** minden szerdán 16:55 – 18:20.

Számonkérés: Az órákon való aktív részvétel. 5-9 oldalas (12-es betűméret, 1,5-es sortáv, sorkizárt, Times New Roman betűtípus) esszé a következő témák valamelyikében (az oktatóval történő egyeztetés alapján): állampolgárság; szavazati jog; áttelepülés vagy otthonmaradás; etnikai pártok; nyelvhasználat a szomszédos országokban; kisebbségi jogok; a magyar állam nemzetpolitikája.

Tematika

Február 12.: Bevezető előadás (Tóth Norbert)

Február 19.: Elméleti alapok (fogalmak, folyamatok): Nemzetpolitika; a nemzetpolitika dokumentumai; nemzetpolitika és közigazgatás + Külhoni magyarok I. (demográfia, politikai rendszer, kisebbségi jogok, kisebbségek politikai részvétele): Erdély (Kántor Zoltán)

Február 26.: Nemzetkoncepciók (Halász Iván)

Március 5.: Konzervatív nemzetkoncepciók (Egedy Gergely)

Március 12.: Kisebbségtörténet (Rákóczi Krisztián)

Március 19.: Külhoni magyarok II. (demográfia, politikai rendszer, kisebbségi jogok, kisebbségek politikai részvétele): Kárpátalja, Szlovénia, Horvátország (Ferenc Viktória, Varga Péter)

Március 26.: A diaszpóra magyarsága (Ludányi András)

Április 2.: Külhoni magyarok III. (demográfia, politikai rendszer, kisebbségi jogok, kisebbségek politikai részvétele): Felvidék, Vajdaság (Rákóczi Krisztián, Herner-Kovács Eszter)

Április 9.: Külhoni magyar oktatás és nyelvhasználat: elmélet és gyakorlat (Ferenc Viktória)

Április 16.: Az állampolgárság fogalma (Halász Iván)

Április 23.: A többes állampolgárság kérdése. Külhoniak szavazati joga (Halász Iván)

Április 30.: Kisebbségi jogok a nemzetközi és az uniós jogban (Tóth Norbert)

Május 7.: A kisebbségi autonómia (Tóth Norbert)

Május 14.: Összegzés. A magyar nemzetpolitika döntéshozatali mechanizmusai és végrehajtási apparátusa. A nemzetpolitika támogatási rendszere. A nemzetpolitika kiemelt programjai. Prioritások (Kántor Zoltán)

Ajánlott szakirodalom

Kántor Zoltán (szerk.): *Nemzetpolitikai alapismeretek: közszolgálati tisztviselők számára.* Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt., Budapest, 2013.

Bárdi Nándor – Fedinec Csilla – Szarka László (szerk.): *Kisebbségi magyar közösségek Fejezetek a 20. századi történelemből.* Budapest: Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, 2008.

Bitskey Botond (szerk.): *Határon túli magyarság a 21. században.* Budapest: Köztársasági Elnöki Hivatal, 2010.

Kántor Zoltán – Majtényi Balázs (szerk.): *Szöveggyűjtemény a nemzeti kisebbségekről.* Budapest: Rejtjel, 2005.

Szarka László – Vizi Balázs – Majtényi Balázs – Kántor Zoltán (szerk.): *Nemzetfogalmak és etnopolitikai modellek Kelet-Közép-Európában*. Budapest: Gondolat Kiadó, 2007.

Szarka László – Vizi Balázs – Tóth Norbert – Kántor Zoltán – Majtényi Balázs (szerk.): *Etnopolitikai modellek a gyakorlatban*. Budapest: Gondolat, 2009.

Magyar nemzetpolitika. *A nemzetpolitika stratégiai kerete*, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, 2011.

Egedy Gergely: Államépítés vagy nemzetépítés? Konzervatív nemzetstratégiák. *Magyar Szemle*, Új folyam XXI. 9-10. szám, 2012. október, 75-95.

Takács Péter: A nacionalizmus és nemzetállam eszméje. In Takács P. et al.: *Államelmélet I.* Szent István Társulat, Budapest 2008. 328-349.

Bárdi Nándor: *Tény és való. A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarok kapcsolattörténete*. Pozsony: Kalligram, 2004.

Halász Iván: A határon túli nemzettársakról való gondoskodás modelljei Kelet-Közép-Európában. In: *Ami összeköt? Státustörvények közel s távol*. Gondolat, Budapest, 2004. 42-75.

Halász Iván: A nemzetfogalom nyelvi-kulturális elemei a modern kelet- és közép-európai demokratikus alkotmányokban. In: *Ami összeköt? Státustörvények közel s távol*. Gondolat, Budapest, 2004. 27-41.

Kántor Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény*. Budapest: Rejtjel, 2004.

Halász Iván: *A nemzetközi migrációs és a közigazgatás*. BCE, Budapest, 2011. 257.

Eplényi Kata – Kántor Zoltán (szerk.): *Térvesztés és határtalanítás: a magyar nyelvpolitika 21. századi kihívásai*. Budapest: Lucidus, 2012.

Hasznos linkek:

Segédhonnlap a nemzetpolitika tanulásához:

http://bgazrt.hu/npki/a_nemzetpolitika_oktatasa/

Nacionalizmussal, nemzettel foglalkozó tanulmányok:

<http://adatbank.transindex.ro/belso.php?alk=53&k=5>

Kisebbségkutatás folyóirat:

<http://bgazrt.hu/npki/kiadvanyok/kisebbssegkutatas/1/>